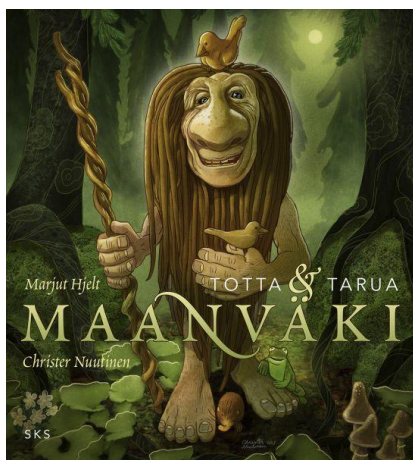

Marjut Hjelt ja Christer Nuutinen (kuv.): *Maanväki. Totta & tarua* (SKS 2014)

Maanväki marssittaa lukijansa eteen valtavan joukon metsien, maanalaisen ja vuoristojen kiehtovia olentoja, kuten haltijoita, jumalia, peikkoja ja jättiläisiä. Millaisia haltijat ovat ulkonäöltään ja tavoiltaan? Mitkä ovat niiden tehtävät, ja miten ne suhtautuvat meihin ihmisiin? Upeasti kuvitetun tietokirjan tiedot ja tarinat ovat peräisin eri maiden tarustoista ja kansanuskosta.

Kenelle? Jokaiselle, jota kiehtovat tarut, uskomukset ja niiden lukuisat huimat olennot. Tietokirjafanien must-lukemistoa!

VIESTEJÄ TAPIOLASTA

Tapio on suomalainen metsänkuningas, joka tunnetaan myös nimillä Kuippana ja Hippa. Tapio voi näyttäytyä korkean kuusen tai ihmisen pituisena, ja hän vaeltaa valtakunnassaan Tapiolassa kirkkaansiniseen viittaan verhoutuneena. (s. 27.)

Tutustukaa suomalaisen metsänkuningaan väkeen *Maanväki*-kirjan sivuilta 27–30. Tutkikaa sitten aarrearkun sivuseiniä ja maisemaa, joista löytyy joukko outoja esineitä. Mikä tavaroista voisi liittyä Mielikkiin, mikä Tuulikkiin ja mikä Nyyrikkiin? Yhdessä tuoksupurkissa on myös jotain, mitä metsänkuningas Tapio on pudottanut hiuksistaan. Mitä?

Kuka Tapiolan perheen jäsenistä on mielestäsi kiinnostavin? Millaisen kirjeen hän voisi kirjoittaa ja kenelle? Kirjoita tuo kirje!

OMA HALTIJA

Metsänhaltija on kuin kameleontti. Se voi ilmestyä kulkijan eteen valkeana hirvenä, metsona tai teerenä, tai sitten se istuu piippua poltellen kannolla havuturkki ja naavahattu yllään. (s. 32.)

Lukekaa metsänhaltijasta ja metsänneidosta sivuilta 32–34. Haltijoita tuntuu olevan loputtoman paljon ja monenlaisia, kuten *Kangatar, Hongatar, Tuuletar, Tyytikki, Höyheneukko, Holohonka, Sapuneito, Parviämmä, Juonetar, Laus, Tuheroinen, Nokeainen, Käres, Mammotar, Käärämöinen, Kytöläinen, Käreitär, Lukutar, Hittavainen, Äimätär, Lovetar, Kati ja Hurus*.

Valitse listasta kiinnostavin haltijannimi ja keksi oma haltijahahmo! Minkälaisia tehtäviä hänellä on metsässä? Miltä haltijasi näyttää ja millainen hän on luonteeltaan? Pystyykö hän muodonmuutoksiin? Millaisiin? Esitelmää haltijoita toisillenne ja vertailkaa niitä *Maanväki*-kirjan samannimisiin hahmoihin.

METSÄN AARRE

Suomen metsiin kätkeytyjä aarteita vartioivat kratit. Ne makaavat aarrehaudan päällä eivätkä halua jakaa aarretta kenenkään kanssa. (s. 68.)

Lukekaa kratista sekä rikastuttavasta aarteenhaltijasta kirjan sivuilta 68–70. Löydätkö aarnikratin aarteen aarrearkun maisemasta?

Minkälaisen aarteen sinä haluaisit löytää metsästä? Kuka aarteen on kätkenyt, minne ja miksi? Minkälainen olento johdattaa sinut aarteen luokse? Laadi aarekartta, joka johdattaa aarteesi luo!

PEIKKOSANOJA

Peikot lainailevat mielellään myös ihmisten työkaluja, joille heillä on omat peikkokieliset nimet. – – . ”Hömpäntömpä” on perunanuija, ”viipotinvaapotin” on seula ja ”hätäpötkimet” ovat keritsimet. (s. 94.)

Metsiä ympäröimillä vuorilla ja kallioilla asuu monenlaisia olentoja, kuten peikkoja. Lukekaa peikkotietoa *Maanväki*-kirjan sivuilta 92–94. Tekstissä kerrotaan muun muassa peikkojen hulvattoman kuuloisesta kielestä. Keksikää lisää peikonkielisiä sanoja!

Mitä seuraavat sanat voisivat olla peikkokielellä?

kännykkä	leivänpaahdin	ruuvimeisseli
polkupyörä	skeittilauta	lusikka
liukuri	jojo	kauha
rattikelkka	hiusharja	vedenkeitin
polkuvene	legoukko	pyöräilykypärä
tietokone	taskulamppu	kumisaapas
tehosekoitin	vasara	lapio

SUKUTUTKIMUSTA

Ihmisyhteisöjen lähellä asuneiden peikkojen tiedetään avioituneen ihmisten kanssa. On olemassa monia sukuja, joihin on sekoittunut peikkoverta. (s. 98.)

Lukekaa kiinnostava tiedonmuru peikon ja ihmisen jälkeläisistä kirjan sivulta 98. Tekstissä luetellaan lukuisia merkkejä, jotka voivat viitata siihen, että sukuun on sekoittunut peikkoverta. Voisitko sinä olla peikkojen sukua? Oletko fyysisesti vahva, musikaalinen, taitava tanssija, vihreäilmäinen tai takkuuntuvatukkainen? Löytyykö suvustasi nimiä, joissa on u-, o- tai r-kirjain?

Vertaile peikkouden tunnusmerkkejä omaan sukuusi. Minkä verran yhtäläisyyksiä löydät? Mikä voisi olla taikataito, joka teidän suvussa kulkee peikkoveren ansiosta? Keksi, kerro ja kirjoita!

HOX! Tehtävässä voi hyödyntää myös seuraavalta sivulta löytyvää lomakemuotoista Peikkoverianalyysia.

Peikkoverianalyysi

Löytyykö suvustasi seuraavia piirteitä?

- 💧 isot kämmenet
- 💧 vanterra ruumiinrakenne
- 💧 pörröiset, helposti takkuuntuvat hiukset
- 💧 voimakas karvaisuus
- 💧 kirkkaanvihreät silmät
- 💧 fyysinen vahvuus
- 💧 musikaalisuus
- 💧 tanssitaitoisuus
- 💧 mieltymys metalleihin ja jalokiviin
- 💧 suvun nimissä u-kirjaimia
- 💧 suvun nimissä o-kirjaimia
- 💧 suvun nimissä r-kirjaimia

Analyysin tulos:

Suonissani virtaa _____ pisaraa peikkoverta.

Peikkoverianalyysi liittyy Marjut Hjeltin ja Christer Nuutisen *Maanväki*-kirjan *Sukututkimusta*-tehtävään.

